

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 4381
Tarih : 02.04.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde ve merkezi Diyarbakır'da olacak bir Şaf'i Mezhebi Enstitüsü kurulması ile ilgili yapılacak çalışmaların belirlenmesi için Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105 'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

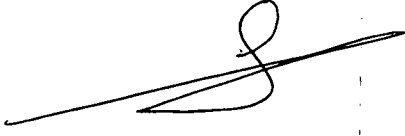
GEREKÇE

Cumhuriyetin ilanından bir yıl sonra 3 Mart 1924'te Diyanet İşleri Başkanlığı resmen kurulmuştur. Kurulan Diyanet İşleri Başkanlığı'nın görevi ise, kuruluş kanunu olan 3 Mart 1924 tarihli ve 429 sayılı Kanun'da 'İslam dininin itikat ve ibadet alanıyla ilgili işleri yürütmek ve dini kurumları idare etmek' şeklinde ifade edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı bu görevlerini yerine getirirken çoğu zaman "Siyaset İşleri Başkanlığı'na" dönüşerek dini devlet kontrolü altında idame ettirmiştir. Dinin devlet elinden çıkarılması gerekmektedir. Öncelik olarak istenen Diyanet İşleri Başkanlığı'nın özerk bir yapıya kavuşturulmasıdır. Şeyh Edebali, İmam Gazali, Şahı Nakşibendi, Ahmet Yesevi, Yunus Emre, Muhiddini Arabi ve Süleyman Çelebi'den hiçbiri devlet emrinde çalışmamışlardır. Din hizmeti sivil alana bırakılmalı, bu hizmeti görececek cemaatler, gruplar, kuruluşlar ve mezhepler özgürce çalışmalı ve bu noktada devlet bütün dinlere, mezheplere, inançlara aynı mesafede olmalıdır. Onun için bugün ısrarla savunduğumuz Diyanet İşleri Başkanlığı ya lağvedilmeli ya da Türkiye'deki tüm inançları kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

İmam-ı Şafî'nin, kendi usulüne göre şer'i delillerden çıkardığı hükümlere ve gösterdiği yola Şafî Mezhebi denir. Ehl-i sünnet itikadında olan Müslümanlardan, amellerini bu mezhebin hükümlerine uyarak yapanlara da Şafî denir. Şafî mezhebi dört Sünni fıkıh mezhebinden birisidir. Türkiye'de de Hanefilik'ten sonraki en yaygın Sünni mezheptir. Şafî mezhebinin kurucusu İmam-ı Şafî, Maliki ve Hanefi mezheplerinin usulleri yayılmaya başladığı ilk zamanlarda yetişmiştir. Bu yüzden İmam-ı Şafî, mezheplerin yollarını izleme fırsatı bulmuş ve onlardan farklı bir usul takip etmiştir. Fıkıhın usulleri ile ilgili ilk eser olan "El-Üm" isimli kitabı yazmıştır. Zaman içerisinde fakihler onun etrafında toplanmış ve onun geliştirdiği usullere göre fetva vermişlerdir.

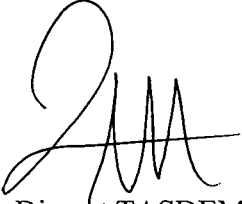
Diyanet İşleri Başkanlığı Türkiye'de bütün kararlarını Sünni mezhebinin Hanefi yorumuna göre vermektedir. Türkiye'deki Sünni Kürtlerin yaklaşık %80'inin Şaf'i mezhebine bağlı olduğu bilinmektedir. Merkezi Diyarbakır'da olacak bir Şaf'i Mezhebi Enstitüsünün kurulması ile ilgili çalışmaların belirlenmesi için bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

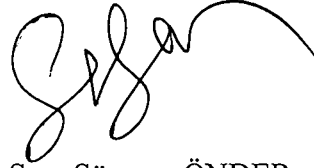
Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

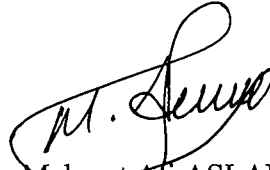
Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

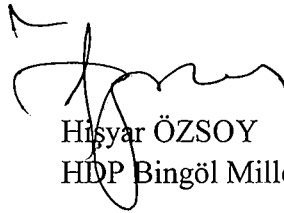
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Hısyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

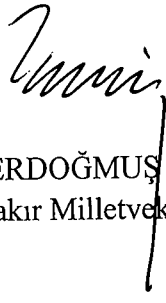
Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

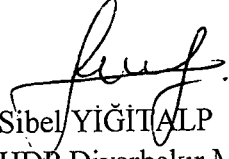
Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

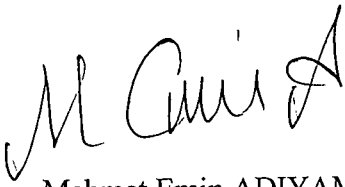
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

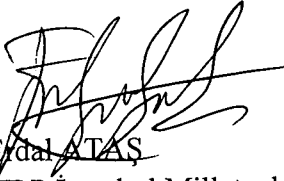
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili

Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili